

ISBN: 978-605-7949-25-7

© 2018 Ketebe Kitap ve Dergi Yayıncılığı A.Ş.

Ketebe Yayınları: 111

Düşünce

Editör

Hümeyra Çalışkan

Kapak

Harun Tan

Düzeltili

Cihan Aldık

Mizanpaj

Nilgün Sönmez

1. BASKI

Şubat 2019
İstanbul

ketebe.com

Ketebe Yayınları

Sertifika No. 34989

Maltepe Mahallesi Fetih

Caddesi No: 6 Dk: 2

Topkapı 34010 İstanbul

Tel: 212.612 29 30

e-mail: ketebe@ketebe.com

Baskı ve Cilt

Matsis Matbaa Hizmetleri

San. ve Tic. Ltd. Şti

Sertifika No: 40421

Tevfik Bey Mah. Dr. Ali Demir Cad.

No: 51 Sefaköy Küçükçekmece /

İstanbul Tel: 212 624 21 11

Kitabın orijinal adı; *La personne et le sacré*

Kişi ve Kutsal

(Giorgio Agamben'in önsözüyle)

SIMONE WEIL

TÜRKÇESİ
ORKUN ELMACIGİL

KETEBE

Simone Weil

Simone Weil 3 Şubat 1909'da Paris'te, Yahudi bir ailenin çocuğu olarak doğdu. Çocukluk yıllarından itibaren siyasi faaliyetlerle doğrudan ilgiliydi ve Rusya'daki komünist devrimin öğretilerini benimsemişti. 1928'de Fransa'nın en önemli üniversitelerinden biri olan École Normale Supérieure'e (Yüksek Öğrenim Okulu) girdi ve 1931'de felsefe bölümünden mezun olarak, Puy-en-Velay'daki bir lisede öğretmenliğe başladı. Bu yıllarda komünist çevrelerde çokça tanınan *La Critique Social (Toplumsal Eleştiri)* dergisinin çıkarılmasına katkıda bulundu. 1933 sonunda, Sovyet Rusya'daki Stalinist rejimden kaçan Leon Troçki'nin evlerinde kalması için ailesini ikna etti. 1934'te öğretmenliği bırakarak işçilerin durumunu daha yakından müşahede etmek üzere madenlerde çalışmaya başladı. Ertesi yıl Renault fabrikalarında işe girdi. Kötü çalışma ve yaşam koşulları zaten kırılğan olan sağlık durumunu daha da kötü etkiledi. 1936'da İspanya İç Savaşı'na anarko-sendikalistlerin safına katıldı. 1930'ların ikinci yarısında manevi bir dönüşüm yaşayarak Katolik inancını seçti. Uzun yıllar boyu çektiği fiziksel sıkıntılar, kendi deyimiyle tabiatüstü bir tecrübe yaşaması ve Tanrı'nın varlığını anlamasına vesile olmuştu. 1940'ta Paris'in işgalinin ardından ailesiyle Marsilya'ya yerleşmek durumunda kaldı. Ardından Londra'daki Özgür Fransa Grubu'na katıldı ve burada en önemli eseri *l'Enracinement (Köksüzleşme)*'i yazmaya başladı. Eserini tamamlayamadan, 24 Ağustos 1943'te geçirdiği kalp kriziyle hayatını kaybetti.

Orkun Elmacıgil

1990 yılında Üsküdar'da doğdu. Galatasaray Üniversitesi Siyaset Bilimi Bölümü'nden mezun oldu. Boğaziçi Üniversitesi'nde yüksek lisans eğitimini tamamladı. Halen EHESS Paris'te (Paris Sosyal Bilimler Yüksek Enstitüsü) lisansüstü eğitimine devam ediyor.

İçindekiler

Çevirenin Önsözü / 7

Giorgio Agamben:
“Hukukun ve Kişinin Ötesinde” / 11

Kişi ve Kutsal / 23

Çevirenin Önsözü

Kişi ve Kutsal Simone Weil'in yine Ketebe Yayınları'ndan yayımlanan *Allah Aşkı Üzerine Düzensiz Düşünceler* kitabının ardından çıkan ve tarafımdan yapılan ikinci çevirisi. Simone Weil'in felsefesi ve fikir dağarcığını ortaya çıkaran eşsiz üslubu, öncelikle bir çevirmen ardından da bir okuyucu olarak zihin açıcı olmaktan da ziyade, bir manevi sohbeti dinliyormuş, hikmetli bir bilgenin dizinin dibinde tecrübelerine kulak misafiri oluyormuş hissini veriyor. Ne anlatsa anlatsın, anlattıklarının Türkçenin havsalasına ve ruhuna denk düşen bir yanı olması hasebiyle, çevrilen metinlerin makus talihi olabilecek mana kaybına uğramıyor, aksine Türkçeden içre pekişiyor.

Bizim düşünce havzamızın dostu olmuş Weil'ı yaşadığı çağın felsefi temayülünün, dünyanın ruhunun oldukça dışında, aykırı denebilecek bir yerde durduğundan ötürü Batı felsefesi tarihi içinde bir yere oturtmak da oldukça zor. Hızın ve şiddetin tüm ilişkilere sindi-

ği, İkinci Dünya Savaşı'nın Avrupa'yı tarumar ettiği, düşünmenin değil daima ve takıntılı bir şekilde ileriye koşmanın salık verildiği bir zamanda, Weil insanlığın kurtuluşunun durup bakmak olduğunu, sükût içindeki tefekkürün ehemmiyetini anlatıyordu. Max Weber'in meşhur tabiriyle "dünyanın büyüünün bozulduğu" bir çağda yaşıyorduk, büyü bozulan dünya birbiriy-le didişmeyi, katliamları bir üst mertebeye taşıdı, teknolojinin yardımıyla daha büyük ölümleri ve yıkımları daha kısa zaman ve mekâna hapsedebilir hale geldi.

İşte hızın bizi bıraktığı modern ve hatta modern sonrası durumda, Weil Batı felsefesi geleneğini topyekûn bir eleştiriye tuttu. Günün sarsılmaz görünen insan hakları, hukuk, demokrasi gibi kavramlarını şiddetli bir tenkitle reddetti.

Elinizde tuttuğunuz eser de Weil'in eleştirilerinin "kişi ve haklar" kavramları üzerine yoğunlaştığı, fakat bunun dışında da bütün Batı fikri altyapısının Bourdieu'cü anlamda *doxa*'lara, -gerçeğin hatalı yorumlarına dayanan ön kabul ve eylemlere- dayanan veçhesinin tenkit ve tahlil edildiği bir nizam üzerine kurulu.

İnsanlığın totaliter rejimler ile üstü örtük bir cehaleti temsil eden liberalizm arasında ezildiği çağda derin ve enfüsi bir çıkışı arayan Simone Weil şüphesiz günümüz şartları içinde de layıkıyla anlaşılmayı bekliyor. Martin Heidegger'in "dünyaya fırlatılmışlık" (alm. *Geworfenheit*) mefhumuyla açıklamaya çalıştığı, teknoloji ve iletişim şartları günden güne yeni bir zirveye çıkarken içinde bulunduğumuz ahvalin ıssızlığını yırtabilmek, kendimiz üzerine sükût içinde bir

tefekkür halindeyken meselelerimiz üzerinde sahih bir kalabalığa ve farkındalığa ulaşabilmek için Simone Weil fikriyatı hiç olmadığı kadar hayati bir alanı işgal ediyor. Sahih ve hayırlı bir okuma serüveni geçirebilmeniz dileğiyle.

Orkun Elmacıgil
Paris, 2018